

Undervisnings- och kulturministeriet  
[kirjaamo@minedu.fi](mailto:kirjaamo@minedu.fi)  
[verkko@minedu.fi](mailto:verkko@minedu.fi)

Begäran om utlåtande 16.10.2014

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av gymnasielagen, lagen om grundläggande yrkesutbildning, lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning och 4 § i lagen om fritt bildningsarbete

Utgångspunkterna för propositionen

Utgångspunkten för utkastet till regeringens proposition är regeringens strukturpolitiska program och de besparingar inom den offentliga ekonomin som är inskrivna i programmet. Enligt den allmänna motiveringen till propositionen har den försämrade ekonomiska situationen i kommunerna försvagat bland annat kvaliteten på utbildningen.

Kommunförbundet konstaterar att den försvagade offentliga ekonomin, såväl den statliga som den kommunala, försätter kommunerna som utbildningsanordnare i en utmanande situation. En betydande faktor i kommunernas försvagade ekonomi är nedskärningen av statsandelarna. Situationen är allvarlig, och därför finns det anledning att på riksomfattande nivå granska på vilket sätt utbildningen kan anordnas högklassigt med mindre resurser än tidigare.

Enligt Kommunförbundet framgår det inte av propositionsutkastet på vilket sätt kvaliteten på utbildningen blivit sämre på grund av den ekonomiska situationen. Av utredningen ska det också framgå hurdana undersökta eller andra verifierade uppgifter de framställda uppfattningarna om utbildningens tillstånd baserar sig på. Kommunerna är medvetna om de ekonomiska utmaningarna. Med dessa i beaktande söks lösningar som så lite som möjligt försämrar medborgarnas rätt att få lagstadgad utbildning.

I propositionsutkastet fästs vikt endast vid den kommunala ekonomin och de försämringar som den orsakar, vilket gör gällande att det endast förekommer problem i den utbildning som kommunerna ordnar. Kommunförbundet anser det vara viktigt att regeringspropositionen behandlar situationen ur alla huvudmännens perspektiv, inte enbart kommunernas. I den bör beskrivas nedskärningarna i statsandelarna och deras effekter på kommunerna och de övriga utbildningsanordnarna. I motiveringen ska det också anges att av alla statsandelarna till utbildningsanordnarna är största delen medel som samlats in invånarbaserat från varje kommun.

Utöver det strukturpolitiska programmet, som propositionen tar fasta på, och dess sparmål söks motiveringar för att minska anordnarnätet också mer allmänt. I motiveringen konstateras att för att åstadkomma en regionalt stark utbildningsstruktur krävs det att undervisnings- och kulturministeriets styrning ska vara mer förpliktande och genomskinligare än för närvarande, eftersom man genom rekommendationer inte har lyckats skapa en effektivare anordnarstruktur än den nuvarande.

I punkten om bedömning av nuläget nämns de ändrade kompetensbehoven i arbetslivet, befolkningens stigande ålder, den minskade arbetskraften, betydelsen av att unga avlägger examen, tillgången till utbildning i de olika regionerna och möjligheten för unga att få en utbildning av hög kvalitet i sitt närområde, utbildning av hela åldersklassen samt olika utvecklingstrender som kommer att påverka behovet av arbetskraft i de olika sektorerna.

Anordnarnätverket för utbildningen på andra stadiet har en betydande inverkan på stödandet av kommunernas och regionens livskraft.

Kommunförbundet anser det vara positivt att utkastet för i stor omfattning fram förändringarna i samhället, men kopplingen av alla förändringar till behovet av en strukturreform blir inte tydlig. Till exempel förändringsbehoven när det gäller innehållet av utbildningen bör bedömas och utbildningen bör ändras oberoende av den strukturella reformen. Det är viktigt att tillgången och tillgängligheten till utbildning tryggas.

Kommunförbundet fäster vikt vid att om läroanstaltsnätet krymper betydligt har de unga inte möjlighet att studera på sin hemort. Detta leder till ett ökat behov av inkvartering, vilket inte ligger i de studerandes intresse och inte är rätt utveckling ur ett totalekonomiskt perspektiv.

Det utmaningar för anordnad utbildning som tas upp i propositionsutkastet kräver ett system där man kan reagera snabbt på de kommande utmaningarna. För att man ska kunna svara på till exempel de strukturella förändringarna i arbetslivet krävs ofta snabba lokala och regionala lösningar. Detta kan göras effektivt endast om beslutanderätten om resursfördelningen finns på lokal nivå. Med en alltför strikt statlig styrning går denna möjlighet förlorad, vilket inte är önskvärt om man vill ha en effektiv verksamhet som ger resultat.

Kommunförbundet påpekar att det i propositionsutkastet inte närmare klarläggs vilka rekommendationer och vilken övrig styrning som inte har lett till önskat resultat. Yrkesutbildningen i kommunsektorn har omstrukturerats med statlig styrning redan i flera år. Kommunförbundet förutsätter att denna helhet beskrivs mer detaljerat.

Kommunförbundet anser det vara av största vikt att det på lokal nivå fortsättningsvis finns tillräckliga befogenheter att fatta beslut enligt lokala och regionala behov. I fortsättningen måste möjligheterna till distansundervisning uppmärksammas.

Kommunförbundet utgår från att utbildningsanordnarna själva kan bestämma på vilka språk de ordnar utbildning. Ur kommunens eller regionens perspektiv kan enspråkiga lösningar försvåra de ungas möjligheter att smidigt få utbildning på sitt eget modersmål.

Kommunförbundet anser det vara positivt att gymnasieutbildningen och yrkesutbildningen kvarstår som separata utbildningsformer.

Enligt utkastet revideras tillstånden att ordna gymnasie- och yrkesutbildning så att de nuvarande tillstånden upphör att gälla 31.12.2016. När det gäller det fria bildningsarbetet bedöms huruvida de ekonomiska förutsättningarna för läroanstalternas huvudmän uppfylls.

I beviljandet av nya tillstånd att ordna utbildning ska utbildningsbehovet samt verksamhetens kvalitet, verkan och effektivitet betonas. Målet är ett utbildningsnät med starka utbildningsanordnare som tillgodoser utbildningsbehovet för ett stort område eller befolkningsunderlag.

I propositionsutkastet finns det förslag om kriterier för beviljande av tillstånd att ordna utbildning som ska skrivas in i lagen. Kriterier är bland annat ett regionalt eller nationellt utbildningsbehov och den sökandes ekonomiska förutsättningar att ordna utbildning. Avsikten är att genom ministeriets förordning reglera kriterierna mer detaljerat.

Kommunförbundet anser det vara av största vikt att regleringen om kriterierna för att bevilja tillstånd att ordna utbildning är tydlig så att den sökande kan bedöma förutsättningarna för att tillstånd beviljas och lägga fram tillräckliga utredningar i sin ansökan.

Vid beviljandet av tillstånd bör vikt fästas vid att kommunerna har det övergripande ansvaret för kommuninvånarnas välfärd. Till exempel åligger elevvården till stor del kommunerna. Kommunerna har ett ansvar för att främja livskraften i sitt område, och där har utbildningen stor betydelse.

Kommunförbundet anser det vara viktigt att man vid beviljandet av tillstånd att ordna gymnasieutbildning beaktar samarbetet mellan gymnasieutbildningen och ämnesundervisningen i den grundläggande utbildningen.

I kommunerna har man särskilt i ordnandet av yrkesutbildning redan länge effektiviserat verksamheten, och till följd av det uppfyller anordnarna av yrkesutbildning de mål som ställs i propositionsutkastet för stora anordnare och anordnare med många utbildningsområden.

Kommunförbundet påpekar att kommunerna också är viktiga finansiärer av utbildningen på andra stadiet.

Kommunförbundet anser det ytterst viktigt att kommunerna och samkommunerna också i fortsättningen beviljas tillstånd att ordna gymnasie- och yrkesutbildning.

Utkastet, som är ute på remiss, innehåller inget utkast till förordning. Kommunförbundet förbehåller sig möjligheten att uttala sig om kriterierna för beviljande av tillstånd mer detaljerat i det skede då den föreslagna lagstiftningsgrunden finns tillgänglig i sin helhet för förbundets bedömning.

## Observationer om de enskilda lagarna

### Gymnasielagen

I 3 § i gymnasielagen föreslås bestämmelser om förutsättningarna för beviljande av tillstånd att anordna utbildning. Enligt den föreslagna paragrafen förutsätts bland annat ett regionalt eller nationellt utbildningsbehov som bedöms i relation till det befintliga gymnasienätet i regionen. Enligt utkastet fattar utbildningsanordnaren närmare beslut om läroanstaltsnätet i de kommuner som fastställs i tillståndet.

Kommunförbundet anser kravet vara problematiskt, eftersom alla nuvarande utbildningsanordnarnas tillstånd dras in på grund av proposition-

en. Nya tillstånd kan sökas av nuvarande och nya anordnare. Det förblir oklart hur ett befintligt gymnasieutbildningsnät i regionen definieras i denna situation där alla tillstånd förnyas. I fråga om detta krav framgår det inte heller av motiveringen hur prövningen genomförs för att avgöra vilken aktör som beviljas tillstånd att ordna utbildning.

Enligt motiveringen till den föreslagna bestämmelsen förutsätter beviljandet av tillstånd ett behov av fortsatt utbildning i regionen. Avsikten med frågan förblir oklar i utkastet. Kommunförbundet föreslår att meningen slopas.

Kommunförbundet understöder bestämmelsen om att utbildningsanordnaren beslutar om läroanstaltsnätet.

Enligt förslaget till bestämmelse i utkastet förutsätts av utbildningsanordnarna att de ekonomiska förutsättningarna uppfylls. I motiveringen klargör närmare vad som avses med ekonomiska förutsättningar och på vilket sätt den sökande ska visa dem. Anordnaren ska visa solvens och med stöd av den statsandel som reserverats för ändamålet kunna ordna utbildning av hög kvalitet och med goda resultat.

Kommunförbundet anser det vara förstäligt att kraven på de ekonomiska förutsättningarna ska uppfyllas. Det problematiska med kriterierna är ändå att utbildningen ordnas med stöd av statsandelen, men det finns ändå inga garantier för att statsandelen alltid kommer att täcka skötseln av alla lagstadgade uppgifter och utbildningen av hela åldersklassen.

Kommunförbundet påpekar att det är något förlegat med att i tillståndet att ordna utbildning bestämma i vilken form utbildningen ska ordnas och föreslår att det inte längre i tillståndet skulle bestämmas om formen.

Enligt motiveringen till 3 § i propositionsutkastet kunde Undervisnings- och kulturministeriet förutsätta att den sökande också lämnar in andra dokument och utredningar som ministeriet anser vara nödvändiga.

Kommunförbundet anser inte att denna föreslagna möjlighet som ska höra till ministeriets öppna befogenheter är nödvändig. Utbildningsanordnaren ska på förhand veta vilka dokument och utredningar som behövs för respektive kriterium i samband med tillståndsprövningen.

## Lagarna om grundläggande yrkesutbildning och yrkesinriktad vuxenutbildning

### Förutsättningarna för beviljande av tillstånd

I propositionsutkastets 8 § om grundläggande yrkesutbildning regleras bland annat kravet på ett nationellt eller regionalt utbildningsbehov i förhållande till det befintliga utbildningsutbudet. Dessutom föreslås bestämmelser om uppfyllelsen av de ekonomiska förutsättningarna.

I fråga om 9 § i lagen om grundläggande yrkesutbildning föreslås en bestämmelse om att det i tillståndet ska fastställas i vilka kommuner som utbildning kan ordnas. Det finns ingen motsvarande bestämmelse i propositionsutkastet till lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning.

Det är problematiskt att det befintliga utbildningsutbudet betraktas som ett kriterium vid beviljandet av tillstånd, när avsikten är att förnya alla

tillstånd. Det förblir oklart vilken utbildning som i detta skede anses höra till det befintliga utbildningsutbud som det är meningen att man ska utgå från när förutsättningarna för beviljande av tillstånd bedöms.

I fråga om bedömning av de ekonomiska förutsättningarna hänvisar vi till det vi konstaterat i samband med utkastet till 3 § i gymnasielagen.

Kommunförbundet konstaterar att det i propositionen till lag om yrkesinriktad vuxenutbildning inte finns någon bestämmelse om fastställandet av i vilka kommuner som utbildning kan ordnas och föreslår att en sådan bestämmelse införs i propositionen.

#### Bestämmelser om tillstånd att ordna utbildning

Enligt propositionsutkastet ska det beviljas separata tillstånd för grundläggande yrkesutbildning och yrkesinriktad vuxenutbildning. I 8 § i lagen om grundläggande yrkesutbildning föreslås en bestämmelse enligt vilken det i fråga om utbildning som ordnas i form av läroavtalsutbildning hänvisas till 4 § 5 mom. i lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning. I 4 § i lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning föreslås en bestämmelse enligt vilken det i fråga om ordnande av utbildning i läroanstalter som förbereder för en yrkesinriktad grundexamen som avläggs som en fristående examen hänvisas till 8 och 9 § i lagen om grundläggande yrkesutbildning.

Kommunförbundet anser att denna lösning att tillstånden för grundläggande yrkesutbildning och yrkesinriktad vuxenutbildning är separata går i rätt riktning.

Kommunförbundet påpekar att en lösning med hänvisningsbestämmelser mellan lagarna om grundläggande yrkesutbildning och yrkesinriktad vuxenutbildning kan orsaka förvirring i vissa frågor. En möjlig lösning som är tydligare än den föreslagna är att den grundläggande yrkesutbildningen helt regleras i samma lag så att propositionsutkastets 8 § 4 mom. om läroavtalsutbildning ersätts med 8 § 3 mom. i gällande lag, vilket innebär att läroavtalsutbildningen kan vara en naturlig fortsättning på den grundläggande yrkesutbildningen.

På motsvarande sätt bör 4 § i propositionsutkastet om yrkesinriktad vuxenutbildning ändras så att hänvisningen till 8 och 9 § i lagen om grundläggande utbildning stryks i 4 § 1 mom. Läroavtalsutbildning inom yrkesinriktad vuxenutbildning bör regleras i lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning.

För konsekvensens skull vore det bra om rubriken på 4 § i lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning vore Tillstånd att ordna vuxenutbildning.

Enligt Kommunförbundet kan man nå dessa mål bättre så att den grundläggande yrkesutbildningen, som i huvudsak är avsedd för unga, och den yrkesinriktade vuxenutbildningen (inkl. utbildning som förbereder för en yrkesinriktad grundexamen som avläggs som en fristående examen) vardera har sitt eget reglerings- och finansieringssystem. För ökad effektivitet bör utbildningsanordnare även framöver flexibelt kunna ordna både grundläggande yrkesutbildning och yrkesinriktad vuxenutbildning.

Kommunförbundet påpekar att om den utbildning som inte leder till examen samt utvecklings- och serviceuppgiften för arbetslivet stryks ur lagstiftningen och utbildningstillstånden resulterar det i att dessa verksamheter sannolikt kommer att omfattas av bolagiseringskyldighet. Detta kommer att vara problematiskt för utbildningsanordnarna och försvåra deras möjligheter att inom sitt område ansvara för arbetslivs-

utvecklingen och tillgodose behovet av annan än examensinriktad utbildning.

Enligt det strukturpolitiska programmet är avsikten att dra in finansieringen av utbildning som inte leder till examen samt utvecklings- och serviceuppgiften för arbetslivet. Däremot finns det inga riktlinjer för att de nämnda verksamheterna stryks ur lagstiftningen och utbildningstillstånden. Förslaget om att slopa de nämnda uppgifterna står i strid med regeringens spetsmål för arbetslivsutveckling, som nämns också i motiveringen till propositionsutkastet.

#### Antagning av studerande

I 27 § i lagen om grundläggande yrkesutbildning föreslår utkastet en ändring som avser att styra dem som redan avlagt en yrkesinriktad examen till yrkesinriktad vuxenutbildning.

Kommunförbundet förhåller sig positivt till propositionen.

#### Fritt bildningsarbete

Det nationella målet är att skapa tillräckligt starka läroanstalter med beaktande av läroanstalternas särdrag och arbetet mot utslagning. Eftersom en del av läroanstalterna, särskilt folkhögskolorna, i betydande grad ordnar också grundläggande och yrkesinriktad tilläggsutbildning, är det här fråga om en helhet som består av yrkesinriktad utbildning, gymnasieutbildning och fritt bildningsarbete. Också den grundläggande utbildningen granskas. Målet är också att stärka samarbetet med utbildningen på andra stadiet och högskolorna.

Kommunförbundet anser det vara viktigt att det fria bildningsarbetet också i framtiden är en del av vårt utbildningssystem. I genomförandet av det fria bildningsarbetet bör den minskade finansieringen och de regionala och lokala skillnaderna beaktas. Den strukturella utvecklingen påverkas avsevärt av förändringarna i kommun- och servicestrukturen samt i utbildningsnätet.

Huvudmannen för en läroanstalt för fritt bildningsarbete kan ha vara en lokal eller en regional aktör. Huvudmannen agerar i samarbete med andra aktörer och kan även vara en del av ett mer omfattande utbildningsorganisation eller av en organisation som ordnar annan service. Det är viktigt att servicen är tillgänglig och nåbar i hela landet med beaktande av serviceanvändarnas bildningsbehov. Service kan delvis produceras också elektroniskt, men i regel består verksamheten av när-service.

Medborgarinstitutens uppgift att trygga möjligheterna till livslångt lärande och tillgodose de lokala bildningsbehoven bör kvarstå. Verksamheten och servicebehoven varierar i de olika kommunerna och regionerna, men i alla kommuner bör kommuninvånarnas välfärd och kunskande samt meningsfullheten i vardagen ökas. En omstrukturering av medborgarinstitutet bör genomföras utgående från kommunernas och huvudmännens egna lokala och regionala bildningsbehov med lokala lösningar.

När lagen träder i kraft 1.1.2017 föreslås att gällande tillstånd att driva läroanstalter kvarstår. Dessutom sägs i motiveringstexten att den minskade statliga finansieringen påverkar i synnerhet huvudmannens ekonomiska förutsättningar. När det gäller det fria bildningsarbetet bedöms enligt propositionsutkastet huruvida de ekonomiska förutsättningarna för läroanstalternas huvudmän uppfylls.

Vidare föreslås att 4 § i lagen om fritt bildningsarbete ändras så att Undervisnings- och kulturministeriet kan återkalla huvudmannens tillstånd att driva läroanstalt efter att ha hört huvudmannen om förutsättningarna för beviljandet av tillståndet inte längre uppfylls.

Kommunförbundet förespråkar att tillstånden att driva läroanstalt be- hålls, eftersom huvudmannens tillstånd inom fritt bildningsarbete har förnyats i fjol, 1.1.2013. En långsiktig utbildningsverksamhet förutsätter att verksamheten utvecklas kontinuerligt och inriktas på framtiden. Därför bör tillstånden att driva läroanstalt inte vara kortvariga, om inte det finns vägande skäl för det.

Kommunförbundet betonar också att finansieringssystemet i tillräcklig mån bör trygga förutsättningarna för att sköta de lagstadgade uppgif- terna inom fritt bildningsarbete så att kundavgifterna kan hållas rimliga. Detta är viktigt för att medborgarnas kulturella rättigheter ska kunna garanteras oberoende av ekonomisk situation.

Vid utvärdering av huvudmannens ekonomiska förutsättningar och verksamheten som helhet bör vikt fästas vid att utvärderingskriterierna är tydliga.

## Konsekvensbedömning

### Ekonomiska konsekvenser

Enligt propositionsutkastet uppgår besparingarna i totalkostnaderna genom proposit- ionen om gymnasie- och yrkesutbildningen till cirka 69 miljoner euro, varav statens andel är cirka 18 miljoner euro. Propositionen beräknas minska fastighets-, lokal-, utrustnings- och förvaltningskostnaderna.

Genom att vuxna styrs till utbildningsformer som är avsedda för dem uppskattas kostnadsfördelar uppstå. Att annan yrkesinriktad tilläggsutbildning än sådan som förbereder för en fristående examen lämnas utanför förfarandet med tillstånd att ordna utbildning innebär att den statliga finansieringen upphör. På grund av detta beräknas behovet av statsandelsfinansiering av yrkesinriktad tilläggsutbildning i läroanstalter minska med cirka 21 miljoner euro. Enligt propositionen kommer ord- nandet av annan utbildning än sådan som leder till examen att öka företagets och de offentliga sammanslutningarnas finansieringsansvar i fråga om tilläggsutbildning som är nödvändig för yrkesutövandet (bl.a. certifieringar).

Kommunförbundet kräver att bedömningen av de ekonomiska conse- kvenserna preciseras. Det framgår inte av propositionsutkastet vad uppskattningarna i euro baserar sig på.

Kommunförbundet påpekar att fusionerna mellan utbildningsanordnare redan i sig kan orsaka kostnader för anordnarna. Detta bör anges i för- slaget.

Propositionen beräknas åstadkomma besparingar i bland annat lokal- och utrustningskostnaderna, av vilket man kan konkludera att en del av de lokaler som för närvarande används av utbildningsanordnaren fram- över kommer att användas till något annat än utbildning. Kommunför- bundet kräver att staten slopar skyldigheten att återbetala de statsan- delar som beviljats för byggande eller reparationer av de fastigheter som blir tomma på grund av de åtgärder som föranleds av proposition- en. Dessutom bör avtalen om överlåtelse av de fastigheter som staten donerat på 1990-talet upphävas så att upphävandet inte orsakar några

kostnader för kommunerna. Behövliga bestämmelser om detta bör införas i regeringspropositionen.

I propositionsutkastet uppskattas inte heller utbildningsanordnarnas skyldighet att betala överlåtelseskatt i samband med överlåtelsen av äganderätten till fastigheterna eller skyldighetens konsekvenser. När det är fråga om en reform som förutsätts av staten bör man avstå från skyldigheten att betala överlåtelseskatt i detta sammanhang. Bestämmelser som möjliggör detta bör införas i den proposition som är under beredning.

#### Konsekvenser för utbildningsanordnarnas verksamhet

Enligt propositionsutkastet skulle en minskning av anordnarnätet och större utbildningsanordnare stärka utbildningsanordnarnas professionella och ekonomiska förutsättningar och skapa bättre förutsättningar att tillgodose arbetslivets och individernas behov. Enligt propositionsutkastet skulle större utbildningsanordnare ha bättre förutsättningar att driva ett omfattande utbildningsnät och trygga tillgången till utbildning på olika håll i landet.

Enligt utkastet skulle reformen ge utbildningsanordnarna bättre möjligheter att använda sina resurser flexibelt och kostnadseffektivt samt en större rörelsefrihet i att tackla de föränderliga utbildningsbehoven.

Den del som gäller fritt bildningsarbete beskriver främst nuläget och tar inte upp propositionens konsekvenser för huvudmännen.

Kommunförbundet anser det vara av största vikt att propositionens konsekvenser för utbildningsanordnarna beskrivs noggrant. Motiveringen i utkastet är ungefärlig och bristfällig. Den beskriver endast frågor som stöder genomförandet av propositionen. Någon egentlig konsekvensbedömning har inte gjorts. Till exempel redan att söka tillstånd att ordna eller driva läroanstalt med tillhörande beredning sysselsätter utbildningsanordnarna och orsakar kostnader, och det gör också de fusioner som propositionen förutsätter.

Propositionsutkastet beskriver inte vad det är i en eventuell övergång till större utbildningsanordnare som skulle ge utbildningsanordnarna bättre möjligheter att tillgodose utbildningsbehoven, driva ett mer omfattande utbildningsnät, inrikta resurserna på ett effektivare sätt samt trygga tillgången till utbildning och ge en större rörelsefrihet än för närvarande. För att detta ska bli verklighet förutsätts en möjlighet till lokala och regionala lösningar, vilket inte stöds av en skärpt statlig styrning, som också föreslås i propositionsutkastet. Kommunförbundet anser det vara av största vikt att det på lokal nivå fortsättningsvis finns tillräckligt med befogenheter för att fatta beslut om ordnade av utbildning.

#### Samhälleliga konsekvenser

I propositionens kapitel om bedömning av samhälleliga konsekvenser behandlas propositionens konsekvenser för de studerandes och personalens ställning.

Det är viktigt att bedöma propositionens konsekvenser för de studerandes och personalens ställning. Kommunförbundet anser det vara viktigt att man i reformen beaktar att den genomförs rättvist också ur de studerandes perspektiv.

Kommunförbundet påpekar att i kapitlet om bedömning av samhälleliga konsekvenser behandlas inte konsekvenserna av upphörandet av den statliga finansieringen för utbildning som inte leder till examen och för



arbetslivsutveckling. Dessa konsekvenser måste absolut anges i propositionen om det ovan nämnda kommer att behållas i den.

FINLANDS KOMMUNFÖRBUND

Tuula HaatainenTerhi Päivärinta  
vice verkställande direktör

direktör, undervisning och kultur

#### Det centrala innehållet i utlåtandet

Kommunförbundet fäster vikt vid den korta tidsfristen för utlåtande om propositionen. Kommunernas och utbildningsanordnarnas möjlighet att ta del av propositionen och behandlingen av den har inte beaktats tillräckligt. Det förordningsutkast som anknyter till propositionen har ännu inte lagts ut på remiss. Därför förbehåller Kommunförbundet sig rätten att uttala sig i ärendet på nytt när lagstiftningen kan bedömas i sin helhet.

Kommunförbundet anser det vara viktigt att möjligheten att utbilda hela åldersklassen tryggas. Alla unga som avslutar den grundläggande utbildningen ska ha en verklig möjlighet till gymnasie- eller yrkesutbildning på sin hemort.

Grundläggande yrkesutbildning och yrkesinriktad vuxenutbildning bör ha separata tillstånd att ordna utbildning så att båda tillstånden omfattar all utbildning enligt respektive lag. Anordnare kan vara en och samma organisation. Yrkesutbildningen och gymnasieutbildningen kommer också i fortsättningen att vara separata utbildningsformer.

En betydande faktor i kommunernas försvagade ekonomi är nedskärningen av statsandelarna. Situationen är allvarlig, och därför finns det anledning att på riksomfattande nivå granska på vilket sätt utbildningen kan anordnas med mindre resurser än tidigare. Kommunförbundet föreslår att konsekvenserna av att ordna utbildning och av den allt kärvare offentliga ekonomin för alla utbildningsanordnare anges i motiveringen till propositionen.

Kommunförbundet anser att kommunernas möjlighet att ordna gymnasie- och yrkesutbildning bör säkerställas genom den föreliggande propositionen. En tillräcklig beslutanderätt på lokal nivå bör tryggas.

Kommunförbundet anser det vara av största vikt att regleringen om beviljandet av tillstånd att ordna utbildning ska vara tydlig så att den sökande kan bedöma förutsättningarna för att tillstånd beviljas och lägga fram tillräckliga utredningar i sin ansökan.

En av utbildningsverksamhetens betydande uppgifter är att tillgodose det lokala och regionala utbildningsbehovet i syfte att utbilda hela åldersklassen och tillgodose behovet av arbetskraft. För att dessa behov ska kunna tillgodoses på ett effektivt sätt som ger resultat bör beslutanderätten på lokal nivå vara tillräcklig. Kommunförbundet anser det vara viktigt att beslutanderätten tryggas på lokal nivå.

Konsekvensbedömningarna i propositionsutkastet är ungefärliga. De bör preciseras genom att propositionens konsekvenser anges bland annat för de ungas studiemöjligheter, kommunernas möjligheter att stödja de unga och trygga livskraften samt för kommunernas ekonomi. Vid konsekvensbedömningen bör omläggningarna av finansieringssystemen beaktas.

Kommunförbundet kräver att den reform som staten förutsätter genomförs så att den inte orsakar kostnader för kommunerna och samkommunerna för de fastigheter som blir tomma eller överläts eller för andra faktorer som anknyter till reformen.

Kommunförbundet anser det vara viktigt att det fria bildningsarbetet också i framtiden är en del av vårt utbildningssystem i hela landet och får tillräcklig statlig finansiering och att möjligheten till lokala lösningar kvarstår.